

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Dydaktyka języka polskiego I, PG_00209793						
Kierunek studiów	Etnofilologia kaszubska (P)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2027/2028		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym - profil praktyczny		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	4		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	praktyczny		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej -> Zakład Polonistyki Stosowanej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Zofia Pomirska, prof. UG				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przygotowanie studentów przygotowujących się do wykonywania zawodu nauczyciela języka polskiego do opracowania i zorganizowania oraz prowadzenia zajęć z kształcenia językowego w szkole podstawowej z wykorzystaniem metod i form pracy specyficznych dla tego typu kształcenia.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ETNOFL3_W05] zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane pojęcia i zjawiska oraz dotyczące ich teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu komunikacji językowej i kultury języka	Student: ma podstawową wiedzę o komunikacji językowej i kulturze języka, zna i rozumie znaczenie kształtowania językowego w budowaniu tożsamości kulturowej absolwenta szkoły podstawowej	[SW5] realizacja zadania problemowego
	[ETNOFL3_U02] posiada umiejętności badawcze niezbędne do ukierunkowanej analizy zjawisk językowych, szczególnie dotyczących polszczyzny i kaszubszczyzny literackiej	Student stosuje zasady dydaktyki ogólnej i szczegółowej (językowych przedmiotów szkolnych ze szczególnym uwzględnieniem języka polskiego); potrafi diagnozować poziom rozwoju języka ucznia; potrafi tworzyć jednostki lekcyjne integrujące czytanie dzieła literackiego z innymi tekstami kultury	[SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych
	[ETNOFL3_U01] potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z różnych źródeł mówionych i pisanych	Student potrafi wykorzystywać na potrzeby dydaktyki odpowiednie źródła;	[SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych
Treści przedmiotu	Problematyka kształcenia językowego w szkole podstawowej (koncepcja w zapisach podstawy programowej i literaturze przedmiotu, podręczniki i pomoce dydaktyczne dla polonistów). Tworzenie warsztatu nauczyciela polonisty (przykłady dobrych praktyk i refleksja dydaktyczna). Modele lekcji gramatycznych. Integracja wiedzy o języku z wiedzą o literaturze i ogólną wiedzą humanistyczną. Umiejętność organizacji lekcji dotyczących wprowadzenia pojęć z nauki o języku z uwzględnieniem priorytetu celów kształcących sprawności nadawczo-odbiorcze. Dobór tekstu do ćwiczeń językowych. Wiedza nauczyciela a zakres wiedzy i umiejętności ucznia. Nauka ortografii a kształcenie sprawności czytania. Typy, funkcje ćwiczeń ortograficznych. Lekcja z ortografii i systematyczne wdrażanie sprawności ortograficznej. Specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu. Kształcenie sprawności nadawczych i odbiorczych. Praca nad znaczeniem wyrazu. Sposoby bogacenia słownictwa ucznia w powiązaniu z doświadczeniem ucznia, lekturą szkolną i innymi tekstami kultury. Sprawność językowa/kompetencja językowa rodzaje ćwiczeń w mówieniu, czytaniu, pisaniu, słuchaniu. Planowanie lekcji z kształcenia mówienia i pisania różnych form wypowiedzi przewidzianych w programach szkolnych. Rodzaje ćwiczeń cząstkowych szczególnie w zakresie kształcenia umiejętności tworzenia opisu i opowiadania. Planowanie ćwiczeń, cyklu ćwiczeń i lekcji z kształcenia językowego (wiedzy o języku i ćwiczeń w mówieniu i pisaniu różnych form wypowiedzi przewidzianych w programach szkolnych). Samodzielne prowadzenie lekcji w szkole podstawowej przez studenta po uprzednim opracowaniu scenariusza lekcji (opis czynności ucznia i zapis toku lekcji jako systemu ćwiczeń).		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Zajęcia w ramach wybranej przez studenta specjalności nauczycielskiej.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	praca zaliczeniowa	51.0%	80.0%
	czynny udział w zajęciach	80.0%	20.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Białek K., Czytanie tekstów argumentacyjnych w szkole, Wyd. Universitas, Kraków 2020. Horwath E., Teorie językoznawcze w szkolnej dydaktyce, [w:] Szkolna polonistyka zanurzona w języku, red. A. Janus Sitarz, E. Nowak, Kraków 2014, s. 63-85. Kowalikowa J., Synowiec H., Miejsce nauki o języku w kształceniu językowym uczniów, [w:] Kształcenie sprawności językowej i komunikacyjnej, pod red. Z. Urygi i M. Sienko, Kraków 2005, s. 45-56. Lewińska, A., Rogowska-Cybulska E., Uczeń wobec intertekstualności poezji (na przykładzie wiersza Janusza Stanisława Pasierba Sykstyna), Język, Szkoła, Religia 2016, R. 11, nr 1, s. 55-70, https://czasopisma.bg.ug.edu.pl/index.php/JSR/article/view/531/202. Chmiel M., Lewińska A., Funkcjonalne/niefunkcjonalne wykorzystywanie terminów historyczno- i teoretycznoliterackich w pracach pisemnych maturzystów, [w:] Pragmatyczne aspekty tekstu i dyskursu, red. B. Matuszczyk, Gdańsk, 2011, s. 159-170. Kapela-Bagińska B., (Wy)Grać na polskim! - gry dydaktyczne jako metody wspomagające proces edukacji na różnych etapach kształcenia, W: Edukacja polonistyczna jako zobowiązanie : powszechność i elitarność polonistyki / Jaskółowa Ewa [i in.] (red.), Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, 2016, vol. 2, Katowice, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, s.177-188. Makarewicz R., Kilka uwag o konspekcie lekcyjnym, Prace Językoznawcze Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, z. XV/3, 2013, s. http://wydawnictwo.uwm.edu.pl/uploads/documents/czytelnia/prace/Prace15-3.pdf. Nocoń J., Lingwodydaktyka na progu XXI wieku. Konteksty koncepcje dylematy, Opole 2018. Nowak E., Świadomość językowa w interpretacji tekstu literackiego, [w:] Szkolna polonistyka zanurzona w języku, red. A. Janus Sitarz, E. Nowak, Kraków 2014. Pawłowska R., Lekcja języka polskiego jako system ćwiczeń, [w:] O porozumieniu językowym w nauce i szkole, Gdańsk 2005, s. 135-144. Pawłowska R., Metodyka ćwiczeń w czytaniu, Gdańsk 2003 (Nauka ortografii a kształcenie sprawności czytania, Praca nad znaczeniem wyrazu+wybrane 2 scenariusze lekcji ze stron 103-141). Pawłowska R., Szkolne teksty staropolskie jako źródło wiedzy o kulturze średniowiecza, [w:] O porozumieniu językowym w nauce i szkole, red. A. Lewińska, J. Pomierska, Gdańsk 2005. Polański E., Dydaktyka ortografii i interpunkcji, wyd. 2. zm., Warszawa 1995. Pomierska J., Jak pomóc uczniowi w zrozumieniu pojęć z nauki o języku? [w:] Wiedza o języku i kompetencje językowe uczniów, Katowice 2012, s. 83-95. Pomirska Z., Zmiana czy długie trwanie? Dylematy związane z metodami kształcenia językowego, [w:] Edukacja polonistyczna. Metamorfozy kontekstów i metod, red. M. Karwatowska, L. Tymiaikin, Wyd. UMCS, Lublin 2017, ISBN 978-83-7784-979-8, s. 253-263.
-----------------------	-------------------------	---

		Rypel A., Wychowanie językowe, czyli jak scalić rozproszoną świadomość językową, [w:] Język a Edukacja 3. Świadomość językowa, red. J. Nocoń, A. Tabisz, Opole 2014, s. 53 - 62. Szymańska M., Między nauką o języku a rozwijaniem języka : koncepcje kształcenia językowego na przełomie XX i XXI wieku, Kraków 2016 (zob. repozytorium). Podstawa programowa dla szkoły podstawowej (Dz. U. 2017, poz. 356). Komentarz do podstawy programowej z języka polskiego. https://www.ore.edu.pl/wp-content/uploads/2018/03/podstawa-programowa-ksztalcenia-ogolnego-z-komentarzem.-szkola-podstawowa-jezyk-polski.pdf . Wybór podręczników szkolnych np. epodreczniki.pl.
--	--	--

Uzupełniająca lista lektur	Dyduchowa A., Metody kształcenia sprawności językowej 1, Nowa Polska 2004, nr 5 oraz tejże, Metody kształcenia sprawności językowej 2, Nowa Polska 2005, nr 1. Horwath E., Kształcenie językowe. Od wiedzy do kompetencji, [w:] Edukacja polonistyczna wobec trudnej współczesności, Kraków 2010. Huget P., Specyficzne trudności w uczeniu się dysleksja, dysgrafia i dysortografia, [w:] Doskonalenie warsztatu nauczyciela polonisty, Kraków 2005. Kapela-Bagińska Beata, Kognitywne czytanie poezji w szkole: Stanisław Barańczak "Południe", W: Adaptacje: szkolne użycia ponowoczesnych (anty)teorii literatury / Tomaszewska Grażyna, Szczukowski Dariusz (red.), Ponowoczesna Dydaktyka Polonistyczna. Teoria i Praktyka, 2018, nr 2, Gdańsk ; Sopot, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, s.137-153. Koc K., Sztuka mówienia, słuchania, pisanie i czytania, [w:] Innowacje i metody. W kręgu teorii i praktyki, pod red. M. Kwiatkowskiej Ratajczak, Poznań 2011. Lewińska A., Rogowska-Cybulska, Czy tylko niebo spamięta? Konteksty interpretacyjne w szkolnej lekturze Cmentarzy nad Dunajcem Janusza St. Pasierba, Język-Szkoła, Religia 2017, R. 12, nr 4, s. 53-64 http://czasopisma.bg.ug.edu.pl/index.php/JSR/article/view/958/781. Lewińska A., Rogowska-Cybulska E., O modelu komunikacji językowej wpisanym w testy gimnazjalne, [w:] Istnieć w kulturze. Między teorią a praktyką edukacyjną, red. M. Świącicka, D. Jastrzębska-Golonka, A. Rypel, Bydgoszcz 2010, s. 297308 (ISBN 978-83-7096-775-8). Nocoń J., Wiedza o języku czy wiedza językowa? - o uczeniu gramatyki w szkole, "Polonistyka" 2009, nr 8, s. 10-16. Kłakówna Z. A., Kształcenie językowe jako rozwijanie kulturowej kompetencji, [w:] Wiązanie kształcenia językowego z literacko-kulturowym w gimnazjach i liceach, red. Z. Uryga, R. Jedliński, M. Sienko, Kraków 2007, s. 37 50. Kowalikowa J., W poszukiwaniu koncepcji kształcenia językowego czyli co trzeba zmienić w szkolnym kształceniu językowym, by stało się ono skuteczne [w:] Polonistyka dziś kształcenie dla jutra, t. 3, Kraków 2014, s. 25 36. Kowalikowa J., Kształcenie językowe. Teoria dla praktyki, [w:] Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty, Kraków 2004, s. 85 124. Kowalikowa J., Synowiec H., Wiązanie treści językowych z literacko-kulturowymi. Przesłanki i dylematy, [w:] Wiązanie kształcenia językowego z literacko-kulturowym w gimnazjach i liceach, red. Z. Uryga, R. Jedliński, M. Sienko, Kraków 2007, s. 10 19. Nocoń J., Uczenie o języku polskim po 1998 roku programy i koncepcje dydaktyczne, [w:] Uczeń w świecie języka i tekstów, pod red. J. Nocoń, E. Łuckiej Zajęc, Opole 2010, s. 27 37. R. Pawłowska, Nauka ortografii a kształcenie sprawności czytania [w:] A. Lewińska, E. Rogowska, P. Doroszewski, Język polski. Przewodnik metodyczny. Klasa IV, Gdańsk 1999. Podracki J., Dydaktyka składni polskiej, Warszawa 1989 (lub następne:
-----------------------------------	---

		Składnia polska). Hogwath E., Nowak E., Kiedy ocenia uczeń kształtowanie uczniowskich umiejętności oceniania i wartościowania, [w:] Wartościowanie a edukacja polonistyczna, red. A. Janus Sitarz, Kraków 2008, s. 253 269. Kapela-Bagińska B. Zieliński T., Nauka o języku w ćwiczeniach maturalnych, Warszawa 2016. Kowalikowa J., Od języka do literatury od literatury do języka, [w:] Szkolne spotkania z literaturą, red. A. Janus Sitarz, Kraków 2007, s. 129 159. Kowalikowa J., Od słowa do zdania, od zdania do tekstu od tekstu do zdania, od zdania do słowa, [w:] Szkolna polonistyka zanurzona w języku, red. A. Janus Sitarz, E. Nowak, Kraków 2014, s. 17 43. Niebrzegowska-Bartmińska S., Działania na tekście, [w:] Polonistyka dziś kształcenie dla jutra, t. 3, Kraków 2014, s. 50 66. Udzik B., "Rozważ i uzasadnij". Struktury argumentacyjne w rozprawkach maturalnych (na poziomie podstawowym), Poznań, 2019. ss. 358 (wybrane rozdziały). Z uczniem pośrodku. Podmiotowa dydaktyka literatury, języka, kultury, Kraków 1999 (część: Kształcenie językowe).
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Jak wprowadzać kategorie gramatyczne?	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.